

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

Î N C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Mașaev
Denislam, reprezentat de avocatul Cușnir Sergiu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în
judecată depusă de Mașaev Denislam împotriva Autorității
Naționale de Integritate cu privire la anularea Actului de
constatare nr. 92/18 din 02 martie 2022, și încasarea cheltuielilor
de judecată,

împotriva din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-100/23
NR. PIGD 2-22045119-01-3ra-26012023)*

Admisibilitatea recursului depus până la 01 septembrie 2023; Art. 246 Cod administrativ (versiunea până la 01 septembrie 2023).

Curtea de Apel Chișinău, jud. Gh. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici

25 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

**Examinând în lipsa părților recursul declarat de Mașaev Denislam,
prin intermediul avocatului Cușnir Sergiu,**

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 31 martie 2022, Mașaev Denislam a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Autorității Naționale de Integritate, solicitând anularea Actului de constatare nr. 92/18 din 02 martie 2022, prin care s-a constatat existența unei diferențe substanțiale între averea dobândită și veniturile obținute în timpul exercitării funcției publice, încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, manifestată prin nedeclararea în modul corespunzător a averii; încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, actul administrativ contestat este afectat de multiple vicii substanțiale de drept material și procedural. Conform actului de constatare, procedura de control a regimului declarării averii de către Mașaev Denislam a fost inițiată în baza sesizării Centrului Național Anticorupție nr. 528 din 19 iunie 2018, în realitate, din neglijență, inspectorul de integritate a confundat Procuratura Anticorupție cu Centrul Național Anticorupție, or, chiar la dosarul administrativ este prezentă sesizarea menționată.

3. Astfel, sesizarea menționată a fost recepționată de autoritate, pe prima foaie a sesizării fiind aplicată rezoluția „Inspectoratul de Integritate din 19.06.2018, cu înscrisul olografic al unei semnături, care a avut drept consecință inițierea controlului conform Procesului-verbal de inițiere a controlului nr. 6/08 din 02 iulie 2018, întocmit de inspectorul de integritate Ion Nicolaev.

4. Totodată, în materialele dosarului administrativ lipsește dovada distribuirii aleatorii a sesizării. Analiza procedurii de repartizare aleatorie, pornește de la premisa că statul are obligații de natură să asigure ca drepturile garantate de lege să fie concrete și efective, nu teoretice și iluzorii. Lipsa la materialele dosarului administrativ a documentului (înscrisului) care să probeze repartizarea aleatorie a sesizării, din care să rezulte cine și când a

înregistrat sesizarea în sistemul electronic pentru distribuie electronică, când a fost distribuită electronic sesizarea și dacă a fost distribuită electronic sesizarea inspectorului care a efectuat controlul, a determinat reclamantul să solicite să fie interpretate de instanța de judecată ca și lipsă a repartizării aleatorii.

5. În circumstanțele enunțate, nu este exclusă implicarea factorului uman la repartizarea aleatorie prin eludarea sistemului electronic (acesta este lansat ca sistem „e-Integritate” din luna ianuarie 2018), care influențează independența inspectorului de integritate, generând incertitudini și temeuri de a fi afectat substanțial dreptul la o procedură de control echitabilă și corectă.

6. Din circumstanțele descrise, în opinia reclamantului, se atestă vicierea procedurii administrative de către însăși Autoritatea Națională de Integritate, care a fost realizată în lipsa distribuirii aleatorii a sesizării.

7. Totodată, având în vedere caracterul public special al procedurii administrative de control al averii, aceasta fiind guvernată de principiile prevăzute la art. 3 din Legea nr. 132/2016, nerespectarea procedurii de distribuie aleatorie a sesizării, denotă lipsa de imparțialitate, integritate și bună administrare, ceea ce constituie un viciu deosebit de grav, care prejudiciază legalitatea desfășurării procedurii administrative și, drept consecință, este pasibil de nulitate, în sensul art. 141 alin. (1) din Codul administrativ, or, prin acțiunile omisive descrise a fost desfășurată o procedură administrativă cu încălcarea principiilor legalității, comprehensibilității și transparenței, prevăzute de Codul administrativ.

8. În altă ordine de idei, în cadrul procedurii administrative expuse, a fost efectuată redistribuirea dosarului de control, care a fost realizată la 13 decembrie 2019, fiind invocate prevederile art. 30 alin. (2) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, fapt prevăzut în alineatul (2) al paginii 2 din Actul de constatare nr. 92/18. Conform normei menționate, redistribuirea sesizărilor repartizate inspectorilor de integritate, se poate face în condițiile alin. (1) în următoarele cazuri: a) imposibilitatea inspectorului de a-și exercita atribuțiile timp de cel puțin 30 de zile din motive de boală, delegare, detașare, transfer sau eliberare din funcție; b) la solicitarea motivată a inspectorului căruia i-a fost repartizat dosarul de control; c) suspendarea din funcție a inspectorului în condițiile legii; d) starea de incompatibilitate a inspectorului; e) conflictul de interese în care se află

inspectorul; f) neexaminarea sesizării, din motive imputabile inspectorului, pe o durată mai mare de 30 de zile.

9. Nici actul de constatare, nici materialele dosarului administrativ de control, nu indică întrunirea condițiilor expres și exhaustiv stabilite de norma menționată și nici motivele care au stat la baza redistribuirii sesizării.

10. În acest sens, potrivit art. 16 alin. (2) din Codul administrativ, exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

11. Cu referire la realizarea dreptului discreționar de către o autoritate publică, reclamantul menționează că potrivit alin. (1) din același articol, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. În același timp, puterea discreționară se referă la aspectele care, într-un cadru legal, conferă autorității publice (inspectorului de integritate) o anumită libertate de decizie, acest lucru nu presupune în nici un caz devierea de la litera legii, or, decizia luată în mod discreționar, trebuie să fie una optimă, să corespundă finalității actului, sensului legislației în vigoare, principiilor generale ale dreptului intern și internațional, drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, deci să corespundă scopului urmărit, care alcătuiește esența „dreptului discreționar”, a cărui realizare se efectuează cu respectarea principiilor legalității, oportunității și a echității.

12. Din analiza sistemică a normelor menționate rezultă că, pentru realizarea redistribuirii procedurii administrative în privința lui Mașaeve Denislam era necesară întrunirea cel puțin a unei stări de fapt, corespunzătoare a cel puțin unei norme de drept prevăzute la literele alin. (2) art. 37 din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate. Or, din analiza dosarului administrativ, inclusiv a statuărilor din actul de constatare, reiese că acest lucru a avut loc într-un mod arbitrar inexplicabil, în lipsa enunțării motivelor și respectării condițiilor obligatorii.

13. Cu referire la inițierea controlului de declarare a averii, reclamantul făcând trimitere la prevederile art. 28, 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, invocă că din analiza procesului-verbal de inițiere a controlului rezultă că în acesta nu este indicat temeiul de inițiere a controlului, fiind doar expusă analiza unei pretinse bănuieli

rezonabile privind eventuala încălcare a regimului de declarare a averii și intereselor personale, mai mult în textul acestuia nu este indicată nici o referință la metodologia menționată în lege.

14. În același timp, reclamantul invocă că contrar prevederilor art. 32 lit. a) din Legea nr. 132/2016, a fost informat tardiv despre inițierea controlului averii și intereselor personale, or, prima comunicare scrisă a fost expediată la data de 11 iulie 2018 (Vol. I, f.d. 5), pe când la Procuratura Anticorupție la 03 iulie 2018 (Vol. I, f.d. 7), iar cea de a doua comunicare scrisă a fost expediată abia la 01 martie 2019 (Vol. I, f.d. 6).

15. Reclamantul a ridicat problema raționamentului tratamentului discriminatoriu, or principiile celerității și egalității, prevăzute la lit. f) și h) art. 3 din Legea nr. 132/2016, sunt inopozabile autorității publice competente. Totodată, reclamantul a subliniat existența diferenței de timp la prima comunicare de 8 zile, iar în cazul celei de a doua comunicări de un interval de timp mai mare de 7 luni. În speță, în opinia lui, este evidentă încălcarea celor menționate, iar această problemă nu poate avea un răspuns echitabil.

16. S-a atras atenția asupra faptului că procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 6/08 din 02 iulie 2018 a fost emis cu grave abateri de la prevederile imperative în vigoare, acesta fiind neîntemeiat și ilegal întocmit, ceea ce condiționează anularea acestuia de instanța de judecată.

17. La fel, în opinia reclamantului, la caz s-a constatat durata excesivă a procedurii administrative. În susținerea acestui argument reclamantul a invocat că potrivit prevederilor legilor organice care reglementează modul de declarare și control a averii funcționarilor publici, nu este stabilit un termen expres de realizare a acestei proceduri, astfel, având în vedere caracterul de desfășurare a unei proceduri de control a averii, care îmbracă forma unei proceduri administrative, relevant în speță este termenul general prevăzut de art. 60 alin. (1) din Codul administrativ, adică 30 zile.

18. În același context, reclamantul a menționat că, potrivit Legii nr. 190/1994 cu privire la petiționare, termenul general al unei asemenea proceduri era de 30 zile lucrătoare, adică procedura de control a averii, în cazul lui Mașaev Denislam, urma să fie finalizată la data de 30 iulie 2018, având în vedere că termenul de inițiere urma să fie calculat de la data sesizării din 19 iunie 2018. În pofida faptului nefinalizării procedurii de control în

speță la data nominalizată, relevantă este prevederea tranzitorie de la art. 258 alin. (1) din Codul administrativ, care prevede că procedurile administrative și procedurile prealabile inițiate până la data intrării în vigoare a prezentului cod, care nu au fost finalizate până la 01 aprilie 2019, se vor finaliza conform prevederilor legale valabile până la data intrării în vigoare a prezentului cod.

19. Respectiv, în opinia reclamantului, din analiza normelor menționate este cert că autoritatea publică competentă a comis un abuz de drept, când a desfășurat procedura administrativă mai mult de 3 ani.

20. În confirmarea celor expuse, se constată că autoritatea națională de integritate a făcut referință la normele menționate, remarcând faptul corespunderii sesizării conform cerințelor de formă și conținut prevăzute de Legea nr. 190/1994 cu privire la petiționare, însă a neglijat total termenele expres prevăzute de lege.

21. Potrivit prevederilor art. 60 alin. (4) din Codul administrativ, din motive justificate legate de complexitatea obiectului procedurii administrative, termenul general poate fi prelungit cu cel mult 15 zile. Această prelungire are efect doar dacă este comunicată în scris participanților la procedura administrativă în termen de 30 de zile, împreună cu motivele prelungirii.

22. Din materiale dosarului administrativ reiese că autoritatea publică competentă nu a făcut nicio comunicare pentru a informa atât Procuratura Anticorupție, cât și subiectul controlat, cu privire la prelungirea controlului.

23. Mai mult, din studiul fișei de redistribuire a dosarului de control, în persoana inspectorului de integritate Serghei Pleșca, a fost stabilit termenul-limită de realizare a controlului până la data de 17 februarie 2020 (Vol. 1, f.d. 181), adică în mod deliberat a fost stabilit un termen ilegal, în pofida faptului necesității respectării principiilor celerității și a securității raporturilor juridice.

24. În fapt, procedura a durat 3 ani 8 luni și 8 zile, perioadă care depășește vădit termenul legal de 30 zile lucrătoare.

25. În același timp, din studiul dosarului administrativ se atestă pasivitatea totală a inspectorului de integritate pentru perioade de timp, care depășesc un an calendaristic, spre exemplu au fost făcute o serie de demersuri în 2018, după care abia în 2021. Pentru reclamant nu este clar ce s-a întâmplat în acest

interval de timp în afară de redistribuirea ciudată și misterioasă a dosarului administrativ și ce acțiuni a întreprins Autoritatea în perioada anilor 2019-2020.

26. Coroborând cele expuse, Mașaev Denislam a solicitat constatarea faptului ilegalității actului de constatare emis în circumstanțele nerespectării vădite a elementelor imperative prevăzute de lege.

27. Cu referire la perioada de control a averii, reclamantul a menționat că potrivit actului de constatare contestat, în aliniatul 6 al paginii 2, se evidențiază o invenție ilegală a inspectorului de integritate. Acesta „concepe” și „utilizează” noțiunea de „perioadă de referință”, care nu este conținută nici în textul legilor organice, și nici în alte acte normative din domeniul controlului averilor. Opinează că, inspectorul de integritate a selectat perioada de control 01 ianuarie 2014 – 31 decembrie 2017, în lipsa unei motivări și cu încălcarea termenului de prescripție, invocând auspiciile principiilor de drept penal și principiul inexistent al oportunității procedurii administrative. Aceste alegații sunt alogice și lipsite de legalitate or, este evident scopul ilegal urmărit de inspectorul de integritate, care tendențios și părtinitor a efectuat controlul în așa fel încât să rezulte o diferență substanțială.

28. Reclamantul a relatat că, a început cariera în serviciu public la 06 februarie 2007, conform ordinului de numire în funcție nr. 12EF din aceeași dată (Vol. I, f.d. 35), fapt care se confirmă inclusiv prin faptul scrisorii Autorității Naționale de Integritate, care a solicitat de la toate băncile comerciale din Republica Moldova, a informației cu privire la conturile bancare începând cu data de 01 ianuarie 2007 (Vol. II, f.d. 31).

29. Însă, în calitate de subiect al declarării averii și intereselor personale, Mașaev Denislam devine prin efectul amendării Legii nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere, prin Legea nr. 181 din 19.12.2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (în vigoare de la 01.03.2012 - M.O. nr. 1-6 art. 04).

30. Prin urmare, legea materială care reglementa procedura de efectuare a controlului veniturilor și proprietății în raport cu Mașaev Denislam a fost Legea nr. 1264/2002, care a fost abrogată la 01 august 2016, odată cu intrarea

în vigoare a Legii nr. 133 din 17 iunie 2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

31. Reieșind din acestea, efectuarea controalelor a fost reglementată de Legea nr. 1264/2002, or în temeiul art. 22 din Constituție, nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nicio pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.

32. În același sens, conform art. 73 al Legii 100/22.12.2017 cu privire la actele normative, actul normativ produce efecte doar cât este în vigoare și, de regulă, nu poate fi retroactiv sau ultraactiv. Au efect retroactiv doar actele normative prin care se stabilesc sancțiuni mai blânde. Actele normative pot ultraactiva, în mod excepțional, dacă acest lucru este prevăzut expres de noul act normativ.

33. Reieșind din faptul că Legea nr. 132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, nu prevede caracterul ultraactiv al Legii nr. 1264/2002, reclamantul a conchis asupra faptului că perioada supusă verificării a fost stabilită eronat de către inspectorul de integritate și sub aspectul reglementării întregii perioade de Legea nr. 132 din 17.06.2016.

34. Potrivit prevederilor art. 11 „Controlul veniturilor și al proprietății” din Legea nr.1264/2002 (abrogată la 01.08.2016), era reglementată procedura de efectuare a controlului veniturilor și proprietății.

35. În conformitate cu prevederile alin. (5) art. 11 din legea menționată, era prevăzut că termenul de prescripție pentru verificarea declarațiilor nu poate depăși un an de la primirea acestora de către Comisia Națională de Integritate. Termenul de prescripție (un an) stabilit de art. 11 alin. (5) din Legea nr.1264/2002 (abrogată la 01.08.2016) începe la data primirii de către Comisia Națională de Integritate a declarației cu privire la venituri și proprietate.

36. Astfel, conform prevederilor Legii nr. 1264/2002 (abrogată la 01.08.2016), prescripția extinctivă în materia controlului veniturilor și proprietății este o cauză care conduce la încetarea răspunderii în temeiul prevederilor Legii nr.1264/2002, având ca efect conduita pasivă a autorității competente (Comisia Națională de Integritate) de a realiza exercitarea

dreptului de a efectua controlul veniturilor și proprietății prin verificarea declarațiilor.

37. Prescripția reglementată de art. 11 alin. (5) din Legea nr. 1264/2002 (abrogată la 01.08.2016), sancționează pasivitatea autorității competente (Comisia Națională de Integritate) și care conduce, drept consecință, la stingerea dreptului autorității competente (Comisia Națională de Integritate) de a verifica declarațiile și a efectua controlul veniturilor și proprietăților.

38. Astfel, conform aceluiași prevederi, termenul pentru verificarea declarației pentru anii 2014 și 2015 (semnate în lunile februarie 2015 și respectiv 2016) și efectuarea controlului averii și proprietății a expirat în luna februarie 2016, pentru declarația pe anul 2014 și, respectiv, în luna februarie 2017, pentru declarația pe anul 2015.

39. Termenul prevăzut de art. 11 alin. (5) din Legea nr. 1264/2002 (abrogată la 01.08.2016) este aplicabil declarațiilor pentru anii 2014 și 2015, deoarece acest termen a început să curgă la data depunerii declarațiilor, dată la care Legea nr. 1264/2002 era în vigoare.

40. Reclamantul a remarcat că procedura de control a declarației pentru anii 2014 și 2015, inspectorul de integritate a efectuat-o în temeiul prevederilor Legii nr. 132/2016, act normativ intrat în vigoare la data de 01 august 2016, fără a examina și fără a se expune la termenul de prescripție reglementat de Legea nr. 1264/2002.

41. În lumina art. 22 din Constituție, prevederile Legii nr. 133/2016 și Legii nr. 132/2016 sunt aplicabile începând cu data de 01 august 2016 și doar declarațiilor de avere depuse după data de 01 august 2016. O interpretare în sensul dorit de inspectorul de integritate, respectiv recunoașterea competențelor de sancționare în temeiul Legii 133/01.08.2016, fără limită în timp, este contrară principiului neretroactivității legii și ca atare este ilegală.

42. În opinia reclamantului, sub acest aspect, procedând la verificarea declarației și efectuarea controlului averii și proprietăților în baza declarațiilor pentru anii 2014 și 2015, pe baza unui act normativ intrat în vigoare din 01 august 2016, inspectorul de integritate a realizat un control cu încălcarea dispozițiilor art. 22 din Constituție.

43. Codul administrativ la art. 30 statuează că, autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri cu efecte retroactive și nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive.

44. În așa mod, respectarea prevederilor Legii nr. 1264/2002 era obligatorie pentru persoana care depunea declarația, însă în același timp, erau obligatorii și pentru autoritatea care efectua controlul declarațiilor, averii și proprietății, iar pasivitatea autorității nu poate fi pusă pe seama reclamantului.

45. În circumstanțele descrise, reclamantului nu-i este clar care este temeinicia și legalitatea acțiunii unei autorități publice, în cazul în care aceasta aplică retroactiv Legea nr. 132/2016 și ignoră prescripțiile imperative ale legii ignorate. Mai mult, inspectorul de integritate interpretează excesiv defavorabil noțiunea de „vor putea fi utilizate”, din dispoziția tranzitorie a art. 44 alin. (11) din norma menționată și expune verificării declarațiile cu privire la venit și proprietate depuse în perioada anilor 2014-2015. Or, din speță, rezultă că verificarea declarațiilor nu putea fi efectuată ca urmare a inițierii controlului la data de 02 iulie 2018 din motivul expirării termenului de prescripție.

46. Din cele menționate rezultă cu certitudine că inspectoratul de integritate a acționat arbitrar, abuzând de drept, în ceea ce privește depășirea limitei temporale de verificare a declarațiilor dintr-o perioadă prescrisă procesului de control în speță.

47. Prevederile art. 44 alin. (12) al Legii nr.133/2016, nu modifică prevederile art. 11 alin. (5) al Legii nr. 1264/2002, astfel nu modifică termenul de prescripție de un an, deoarece prin aceste prevederi se stabilesc doar faptul că declarațiile depuse până la intrarea în vigoare a Legii nr. 133/2016, sunt valabile și pot fi utilizate în cadrul procedurilor de control, însă nu și verificate sau supuse controlului.

48. În virtutea expirării termenului de prescripție, ANI nu era în drept să efectueze controlul perioadei de până la 01 ianuarie 2016, ci doar putea utiliza datele din declarațiile depuse până la data de 01 august 2016, pentru a stabili soldul declarațiilor depuse după data de 01 august 2016.

49. Contrar prevederilor legale menționate, inspectorul de integritate a efectuat controlul global a perioadei, fără a fi examinat soldul pe fiecare an în parte, în special la începutul perioadei.

50. Rezumând cele expuse, în spiritul legii, controlul averii și intereselor personale putea fi realizat începând cu data de 01 august 2016, exclusiv în temeiul Legii nr. 132/2016 și Legii nr. 133/2016, or, chiar din procesul-verbal de inițiere a controlului este indicată inițierea controlului averii și intereselor personale, nu și a controlului venitului și a proprietății în temeiul Legii nr. 1264/2002.

51. În această ordine de idei, constatările inspectorului de integritate pentru perioada de până la data de 01 august 2016, sunt ilegale, fiind lipsite de temei legal (paginile 11-15 din Actul de constatare nr. 92/18).

52. Astfel, din interpretarea sistemică a normelor enunțate și a noțiunii de „diferență substanțială”, este evident că controlul averii nu este un scop în sine, în a constata această diferență, respectiv, realizarea discreției în scopul limitat menționat, este contrară legii, purtând un caracter arbitrar, ceea ce distorsionează obiectiv (în cele ce urmează) valorile cantitative ale averii lui Mașaev Denislam.

53. Reclamantul consideră inexplicabilă pretinsa constatare de către inspectorul de integritate a includerii datelor incomplete a valorii autovehiculului de model Toyota Corolla în declarațiile de avere și interese personale. A invocat că dobândirea dreptului de proprietate asupra autovehiculului de model Toyota Corolla a avut loc la 14 iunie 2016, în baza unui contract de vânzare-cumpărare (vol. III, f.d. 70), conform valorii contractuale de 10 000 lei. Totodată, în conformitate cu prevederile pct. 13 lit. f) din Instrucțiunea privind modul de completare a declarației de avere și interese personale, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Integritate nr. 2 din 13 ianuarie 2017 (Monitorul Oficial 2017: nr. 50-59 art. 307, în vigoare din 17.02.2017), la Capitolul IV „BUNURI MOBILE ÎN ȚARĂ ȘI/SAU ÎN STRĂINĂTATE” se completează după cum urmează: „Valoarea bunului conform documentului care certifică proveniența” - se indică valoarea (costul) menționată în documentul care certifică proveniența bunului mobil. În cazul în care bunul mobil a fost obținut prin tranzacții de vânzare-cumpărare (inclusiv prin procură) se indică valoarea contractuală.

54. Reclamantul a susținut că chiar în blancheta declarației de avere și interese personale, Anexa nr. 1 la Legea privind declararea averii și a intereselor personale, în câmpul respectiv este indicată „Valoarea bunului conform documentului care îi certifică proveniența”.

55. Astfel, pentru reclamant nu este clar, în condițiile reglementate, în ce mod urma să procedeze subiectul declarării, or, în contractul de vânzare-cumpărare din 14 iunie 2016 (seria 0112238), întocmit pe blancheta tipizată de Agenția Servicii Publice, este expres indicat prețul contractual de 10 000 lei (zece mii). În opinia reclamantului, este cert că a declarat corespunzător valoarea autovehiculului de model Toyota Corolla, dobândit în anul 2016 în declarațiile de avere și interese personale. În aceste context, este evident caracterul tendențios al concluziilor ilegale ale inspectorului de integritate cu privire la includere de date incomplete, fiind inadmisibilă punerea la dubii a unui contract civil încheiat cu concursul unei autorități publice, ceea ce reclamă indubitabil anularea deciziei acestuia și a actului de constatare integral.

56. Cu referire la soldul valorii numerice a mijloacelor financiare la începutul „perioadei de referință”, reclamantul a invocat următoarele.

57. Din Actul de constatare nr. 92/18 din 02 martie 2022 și Procesul-verbal de cercetare din 04 februarie 2022, rezultă că Mașaev Denislam, la 01 ianuarie 2014 deținea în exclusivitate doar suma de 18616,49 lei pe contul de card salarial, neavând nici un leu în numerar, ceea ce este contrară oricărei logici normale a lucrurilor, or este alogic și contrar situației de facto a invoca lipsa deținerii de numerar, având în vedere invocarea de același inspector a banilor deținuți în numerar la data de 01 ianuarie 2016 în același act de constatare.

58. Contrar faptului expus în Punctul de vedere din 28 februarie 2022, a faptului indicării eronate a diferenței de 7018,33 lei în tabelul de diferență și lipsa oricăror mijloace financiare în numerar, care demonstrează că doar în perioada anului 2013 a fost extrasă suma de 264750,00 lei în numerar, cu utilizarea sumei de 250000,00 lei pentru deschiderea a două depozite bancare, din care rezultă cu certitudine că suma de 14750,00 lei a fost deținută de Mașaev Denislam, inspectorul de integritate pentru a camufla eroarea de calcul evidentă, exclude acest fapt din actul de constatare.

59. Acest fapt a distorsionat evaluarea modificărilor patrimoniale ale subiectului declarării, având în vedere neluarea în calcul a sumei de bani extrasă în numerar doar în anul 2013.

60. Mai mult, potrivit confirmării nr. 19/8-530 din 28 martie 2022, eliberate lui Denislam Mașaev de către Inspectoratul General pentru Situații

de Urgență, în perioada anului 2013 acesta a beneficiat de suma de 8124,20 lei în numerar din casierie.

61. În același timp, este de menționat că potrivit materialelor dosarului administrativ, Mașaev Denislam, în perioada 26 august 2011 – 01 aprilie 2014 s-a aflat la studii peste hotare în baza Contractului de studii nr. 135 din 25 august 2011.

62. Drept consecință a efectelor contractului menționat, Mașaev Denislam a beneficiat de mijloace financiare în valută națională în numerar în cuantum total de 26677,59 lei.

63. În altă ordine de idei, în pofida faptului solicitării informației bancare pentru perioada anilor 2007-2018, de către inspectorul de integritate a fost procesată informația doar pentru anii 2014-2017, distorsionând astfel obiectivitatea controlului realizat, or acesta a avut un efect al ruperii din context, care a și condus la un rezultat eronat.

64. Din analiza materialelor dosarului administrativ, pentru anul 2007, Mașaev Denislam a beneficiat de salariu net în valoare de 17236,66 lei și o bursă de studii în valoare de 3262,81 lei. În același timp, în aceeași perioadă a anului 2007, de către acesta a fost extrasă suma de 21957,48 lei în numerar din conturile gestionate.

65. În anul 2008, acesta a primit salariu net în mărime de 23157,00 lei de la DSP Botanica și o bursă de studii în sumă de 4319,1 lei. În aceeași perioadă a anului 2008, de către acesta a fost extrasă suma de 21600,00 lei în numerar din conturile gestionate.

66. Pentru anul 2009, Mașaev Denislam a primit salariu net în mărime de 36327,28 lei de la locul de muncă de bază, iar de la Universitatea Tehnică bursă în mărime de 6478,65 lei și salariu în valoare de 612,84 lei. Subsecvent, în perioada anului dat a fost extrasă suma de 32600,00 lei în numerar din conturile deținute.

67. În ceea ce privește anul financiar 2010, Mașaev Denislam a primit salariu net în mărime de 40362,44 lei de la locul de muncă de bază, iar de la Universitatea Tehnică de bursă în mărime de 7200,00 lei și salariu în valoare de 4835,54 lei. În perioada anului 2010, de către acesta a fost extrasă suma de 57270,00 lei în numerar din conturile gestionate.

68. În anul 2011, reclamantul a primit salariu net în mărime de 49026,15 lei de la Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, de la Universitatea Tehnică de bursă în mărime de 720,00 lei și salariu în valoare de 6945,51 lei, iar de la ÎS „INCERCOM” salariu în valoare de 1447,10 lei în numerar. În aceeași perioadă a anului 2011, de către acesta a fost extrasă suma de 45168,07 lei în numerar din conturile deținute, iar la data de 25 august 2011, a primit în numerar din casieria SPC și SE 2075,12 lei.

69. Pentru anul 2012 Mașaeu Denislam a primit salariu net în mărime de 56797,88 lei de la locul de muncă de bază, în numerar fiind extrasă suma de 21400 lei, inclusiv suma de 8009,39 lei din casieria SPC și SE.

70. În anul financiar 2013, suplimentar la cele indicate în procesul-verbal de cercetare din 04 februarie 2022, Mașaeu Denislam a obținut în numerar suma de 8124,2 lei din casieria Serviciului PC și SE.

71. Astfel, per total, în perioada anilor 2007-2013, perioadă ignorată de inspectorul de integritate, Mașaeu Denislam a obținut venit net în valoare totală de 335038,15 lei, în numerar fiind extrasă suma de 464836,24 lei, dintre care suma de 365000 lei a fost utilizată pentru alimentarea depozitelor bancare, în final acesta dispunând de suma de 124276,24 lei în numerar la data de 01 ianuarie 2014.

72. Având în vedere cele menționate, doar din materialele dosarului administrativ, soldul lui Mașaeu Denislam, fără a lua în calcul cele două depozite bancare de la Banca de Economii și Banca Socială, constituia 124276,24 lei în numerar, fiind evidentă neglijența inspectorului de integritate, care indică 0 lei în numerar la data de 01 ianuarie 2014. În acest fel, inspectorul de integritate a încălcat prevederile art. 92 din Codul administrativ.

73. Făcând trimitere la prevederile art. 94 din Codul administrativ, reclamantul a invocat că a solicitat expres să fie audiat de către inspectorul de integritate, menționând acest fapt în punctul de vedere la pagina 13, însă contrar prevederilor legale, acest lucru nu a fost realizat, ceea ce condiționează ilegalitatea acțiunilor autorității publice menționate. Or, dreptul participantului de a fi audiat este corelativ cu obligația autorității publice de a realiza această obligație onerativă impusă de lege. Din cele menționate, a solicitat audierea sa, adică a recurs la dreptul său procedural, acordat de norma de drept administrativ, însă obligația autorității nu a fost

realizată. Consideră că aceste circumstanțe generează situația în care urmează a fi anulat actul administrativ individual defavorabil.

74. Potrivit reclamantului, din analiza cronologică a desfășurării procedurii administrative de control al averii și intereselor personale, este clară conduita ANI, se creează impresia că aceasta a așteptat modificările operate la cadrul normativ relevant, pentru aplicarea în detrimentul drepturilor și libertăților lui Mașaev Denislam, a unor prevederi legale în sens retroactiv. Astfel, contrar faptului aplicării unor prevederi contrar dispozițiilor prevăzute la art. 73 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, ANI aplică dispozițiile intrate în vigoare la 29 octombrie 2021 în situația cercetării de fapt a unei situații din 2016, aplicând unele reglementări de drept material, cu încălcarea regulilor de neaplicare retroactivă a legii.

75. În această ordine de idei, în textul Actului de constatare se utilizează în același timp atât prevederile cu privire la data inițierii controlului, în partea ce ține de constatarea unei diferențe substanțiale, cât și prevederi intrate în vigoare în 2021, care modifică esențial noțiunea menționată în detrimentul legalității per general, cât și în dezavantajul subiectului controlat.

76. În speță, ANI face referire la prevederile art. 34 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, care nu pot fi aplicate decât cu caracter retroactiv, ceea ce contravine principiilor legalității și corectitudinii, or în speță prevederile art. 34 alin. (1) în vigoare, prevăd o reglementare distinctă.

77. Astfel, reținerea eronată de către inspectorul de integritate a prevederilor menționate, chiar și după ce i-a fost prezentat punctul de vedere din care rezulta clar ilegalitatea și inaplicabilitatea prevederilor invocate, are drept consecință ilegalitatea actului de constatare contestat. În același timp, o situație similară se atestă și la pagina 19 din Actul de constatare aliniatul 3, de către aceeași persoană, prin același abuz de drept, se aplică în sens retroactiv unele prevederi inopozabile speței și subiectului controlului. În partea dispozitivă a actului administrativ contestat, la pct. 5 și 6, inspectorul de integritate decide asupra unor situații, care nu sunt reflectate în partea de constatare a actului de constatare. Astfel, acesta își arogă competența încadrării juridice a unor pretinse „suspiciuni” cu privire la săvârșirea de către Mașaev Denislam a episoadelor infracționale prevăzute la art. 352/1 alin. (2) și 330/2 alin. (1) din Codul penal, fără a se limita la circumstanțele constatate.

78. Este lesne de înțeles că, actul de constatare nr. 92/18 este vădit ilegal în situația în care partea dispozitivă a acestuia nu este întemeiată și nu coroborează cu partea de constatare a acestuia. În pofida faptului invocării în cadrul punctului de vedere a faptelor care prezintă importanță pentru procedura administrativă de control al averilor și intereselor personale, în mod intempestiv, inexplicabil, cu o celeritate extraordinară, doar 1 zi, inspectorul de integritate a emis actul de constatare fără a recurge la administrarea de noi probe.

79. Cu privire la persoana lui Severin Valeriu, reclamantul a menționat că acesta nu a fost antrenat în procedura administrativă de control a averii, deși declarațiile pe care acesta le-ar putea da, au fost invocate în punctul de vedere în calitate de mijloc de probă, însă contrar prevederilor art. 92 din Codul administrativ, nu au fost luate în considerare, ceea ce și reclamă audierea acestuia în cadrul procesului de judecată.

80. În ceea ce privește persoana lui Mașaev Iulian, în pofida faptului că acestuia i-au fost solicitate informații la data de 07 septembrie 2021, chiar având toate datele de contact ale acestuia, inspectorul de integritate a ezitat să clarifice starea de fapt cu concursul acestuia, astfel în situația creată se reclamă audierea acestuia în cadrul procesului judiciar.

81. În altă ordine de idei, din informația cu privire la tranzacțiile financiare, oferită de BC „Fincombank”, aceasta nu a fost întocmită pentru perioada de la anul 2007-2011, în pofida faptului solicitării de informații începând cu anul 2007.

82. Reclamantul a susținut că din analiza complexă a dosarului administrativ supus controlului judecătoresc, este cert că Autoritatea Națională de Integritate a realizat controlul averii și intereselor personale în privința lui Mașaev Denislam cu grave abateri de la prevederile actelor normative în vigoare, or din datele conținute este inexplicabilă solicitarea dublată a unor informații de la Agenția Servicii Publice (în 2018 și 2021), care demonstrează abuzul de drept în privința perioadei de control, care a cuprins de facto perioada 01 ianuarie 2007 – 02 martie 2022.

83. Reieșind din cele expuse, reclamantul a solicitat anularea actului de constatare nr. 92/18 din 02 martie 2022, ca fiind ilegal.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

84. Prin hotărârea din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată

85. Pentru a hotărî astfel, instanța a ajuns la concluzia despre lipsa temeiurilor legale pentru anularea actului administrativ contestat. Or, Mașaev Denislam a eșuat să convingă instanța de judecată de existența unor circumstanțe de natură să evidențieze serioase vicii de legalitate a actului administrativ contestat, care ar duce la anularea acestuia.

86. Curtea de Apel Chișinău a apreciat ca nefondat argumentul reclamantului, precum că legalitatea actului, este știrbită prin faptul că inspectorul de integritate din neglijență a indicat că autorul sesizării este Centrul Național Anticorupție, pe când de fapt, sesizarea a parvenit de la Procuratura Anticorupție. Or, acest fapt, urmează a fi apreciat ca o eroare tehnică, întrucât indiferent de instituția care a formulat sesizarea care a servit temei de inițiere a controlului, faptul respectiv nu ar influența soluția finală luată de inspectorul de integritate.

87. Referitor la argumentul reclamantului că, a fost informat tardiv despre inițierea controlului în privința sa, s-a reținut că la 11 iulie 2018, prin scrisoarea nr. 04-08/565, ANI a informat subiectul de control despre toate drepturile sale prevăzute de cadrul normativ. Însă, scrisoarea menționată a fost restituită Autorității ca nereclamată de către destinatarul Mașaev Denislam. Ca urmare, inspectorul de integritate a transmis repetat către subiectul de control o scrisoare de informare despre drepturile sale, cu nr. 04-08/406 din 01 martie 2019, astfel că scrisoarea respectivă a fost recepționată de Mașaev Denislam la 07 martie 2019. Prin urmare, Colegiul a considerat că nu și-a regăsit confirmare argumentul reclamantului despre încălcarea termenului de înștiințare a subiectului controlului despre inițierea procedurii de control, cu atât mai mult că la data inițierii controlului, Legea nici nu specifică vreun anumit termen în acest sens.

88. Colegiul a respins ca nefondat argumentul reclamantului că Actul de constatare urmează a fi anulat, ca fiind emis cu încălcarea procedurii, și anume că a fost încălcat termenul procedurii administrative, reglementat de art. 60 din Codul administrativ. Această normă prevede termenul general de 30 de zile în care o procedură administrativă trebuie finalizată, dacă legea nu prevede altfel. Respectiv, prevederea legală este o normă generală, care

admite excepțiile prevăzute de lege. La caz, procedura administrativă în cadrul controlului privind respectarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, este reglementată de legea specială - Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate nr. 132 din 17 iunie 2016 (în redacția la data inițierii controlului), care urmează a fi aplicată la caz și care la momentul inițierii controlului, nu prevedea în mod expres un termen de finalizare a procedurii administrative. Legea nominalizată stabilește mai multe termene în cadrul cărora inspectorul de integritate urmează să efectueze anumite acțiuni, care cumulativ depășesc termenul general de 30 de zile.

89. În partea ce ține de dezacordul reclamantului cu perioada supusă controlului și normele materiale aplicate de ANI în Actul de constatare, Curtea de Apel Chișinău a reținut că, în actul de constatare inspectorul de integritate a invocat că la determinarea perioadei controlului s-a ținut cont de principiul neretroactivității legii, oportunității procedurii administrative, de statuările Curții Constituționale din Hotărârea nr. 6 din 16 aprilie 2015 și a Legii pentru modificarea unor acte legislative nr. 326 din 23 decembrie 2013, publicate în MO la 25 februarie 2014, prin care a fost codificată în premieră îmbogățirea ilicită drept infracțiune. Respectiv, având în vedere că autorul sesizării a solicitat verificarea acțiunilor lui Mașaev Denislam în sensul existenței averii cu caracter nejustificat/diferenței substanțiale, ce ar putea fi examinată prin prisma componentei de infracțiune prevăzute la art. 330/2 din Codul penal, la fel și prin prisma componentei de infracțiune prevăzută de art. 352/1 din Codul penal, controlul a fost realizat pentru perioada 01 ianuarie 2014 – 31 iulie 2016. Prin urmare, sunt nejustificate argumentele reclamantului că, inspectorul de integritate a selectat perioada de control în lipsa unei motivări.

90. Mai mult, ținând cont de normele aplicabile speței, instanța a constatat îndubitabil dreptul Autorității de a desfășura procedura de control a averii și a intereselor personale pentru perioada 01 ianuarie 2014 - 31 decembrie 2017.

91. Colegiul a apreciat critic argumentul reclamantului că, perioada de control 01 ianuarie 2014 - 31 decembrie 2017 a fost efectuată cu încălcarea termenului de prescripție. Or, odată ce la data inițierii controlului, Mașaev Denislam exercita o funcție publică, nu poate fi vorba de intervenirea termenului de prescripție de efectuare a controlului, deoarece termenul de 3

ani se calculează de la data încetării mandatului, dar nu de la data depunerii declarației de avere și interesele personale.

92. La fel, Completul judiciar nu a identificat vreun temei pentru a dispune anularea Actului de constatare doar din simplul motiv că controlul a fost efectuat pentru perioada 2014-2017, și nu de la începutul activității lui Mașaev Denislam în cadrul IGSU.

93. Curtea de Apel Chișinău a apreciat critic argumentul reclamantului potrivit căruia, inspectorul de integritate în cadrul procedurii administrative nu a respectat prevederile art. 94 din Codul administrativ. Or, materialele procedurii administrative denotă că, la 28 februarie 2022, Mașaev Denislam a înregistrat la ANI cu nr. de intrare „1544” „Punctul de vedere”, care conține explicații detaliate a ultimului, în privința tuturor veniturilor și averii personale (f.d. 86-99, dosar administrativ vol. III). Respectiv, inspectorul de integritate a respectat dreptul subiectului verificării de a fi audiat, argumentele contrare fiind declarative și neîntemeiate.

94. Instanța a apreciat ca nefondat argumentul reclamantului în care ultimul și-a exprimat dezacordul cu concluziile inspectorului de integritate cu privire la lichiditățile de care acesta dispunea și cele cu privire la insuficiența surselor financiare pentru desfășurarea unor operațiuni. Or, analizând materialele dosarului administrativ instanța a stabilit că inspectorul de integritate a examinat minuțios și îndeaproape toate operațiunile bancare și modificările patrimoniale ale reclamantului, cu luarea în calcul a sumelor bănești sub formă de lichidități de care dispunea Mașaev Denislam, iar, probe pertinente care ar demonstra existența altor sume bănești deținute de către reclamant nu au fost prezentate.

95. De asemenea, Colegiul a apreciat ca nefondat argumentul reclamantului despre ilegalitatea dispozițiilor actului de constatare, și anume că la pct. 5 și 6, inspectorul de integritate a decis asupra unor situații, care nu sunt reflectate în partea de constatare a actului contestat. Or, conform art. 7 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate constată existența unor erori sau lipsa unor date în declarațiile de avere și interese personale și sesizează organul de urmărire penală și/sau Serviciul Fiscal de Stat în vederea determinării existenței elementelor unei infracțiuni și/sau verificării respectării regimului fiscal.

96. Respectiv, inspectorul de integritate a constatat încălcarea regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale admis de către Mașaev Denislam prin includerea valorii de 10000 lei pentru automobilul procurat, pentru a micșora neîntemeiat valoarea bunului dobândit, în condițiile în care nu dispunea de suficiente mijloace bănești pentru a efectua această achiziție. Respectiv, inspectorul a calificat acțiunile subiectului de control, ca o eventuală bănuială rezonabilă în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352/1 alin. (2) din Codul penal.

97. La fel, inspectorul de integritate prin actul administrativ a constatat o diferență substanțială în mărime de 189 779,24 lei, între averea dobândită și veniturile obținute de către Denislam Mașaev în timpul exercitării funcției publice cu statut special în cadrul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale/Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne, acțiuni care pot fi examinate prin prisma art. 330/2 alin. (1) din Codul penal. Or, conform art. 33 alin. (12) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în cazul în care se constată existența unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea unei infracțiuni sau privind încălcarea legislației fiscale, la orice etapă a controlului, inspectorul de integritate sesizează organul de urmărire penală sau, după caz, Serviciul Fiscal de Stat și informează președintele Autorității.

98. Așadar, constatările și bănuielile rezonabile privind comiterea unor fapte infracționale ale inspectorului de integritate, au fost clar și detaliat expuse în actul de constatare, respectiv susținerile reclamantului sunt neîntemeiate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

99. La 28 octombrie 2022, Mașaev Denislam, prin intermediul avocatului Cușnir Sergiu, a expediat prin poșta electronică recursul nemotivat împotriva hotărârii din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la 16 februarie 2023, a depus recursul motivat, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie admisă cererea de chemare în judecată.

100. În susținerea recursului, Mașaev Denislam a invocat ilegalitatea și netemeinicia hotărârii contestate, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță ca fiind

stabilite, cu interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural, aplicarea normelor care nu trebuiau aplicate și neaplicarea normelor care guvernează litigiul. Totodată au fost invocate argumente similare celor din cererea de chemare în judecată, cum ar fi: ignorarea lipsei distribuirii și redistribuirii aleatorii a sesizărilor, ignorarea lipsei indicării temeiurilor de drept de inițiere a procedurii de control a averilor, interpretării eronate a acțiunii legii în timp, vicierea concluziilor privind declararea valorii bunului, aprecierea arbitrară a probelor existente, ignorarea probelor administrate în instanță, ignorarea punctului de vedere al subiectului declarării, ignorarea exercitării arbitrară și excesive a dreptului discreționar, lipsa de motivare a hotărârii, disproporționalitatea, incertitudinea, aplicarea cu efect retroactiv, interpretarea eronată a legilor, nesoluționarea cerințelor din cererea de chemare în judecată.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

101. Art. 245 din Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) relevă că:

„Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.”

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat hotărârea contestată la 27 octombrie 2022. Actele cauzei atestă că, prin scrisoarea electronică din 27 octombrie 2022, Curtea de Apel Chișinău a expediat copia dispozitivului hotărârii participanților la proces (f.d. 138).

În același timp, din materialele dosarului rezultă că, hotărârea integrală a Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2022 a fost notificată participanților la proces la 19 ianuarie 2023 la adresa electronică a acestora (f.d. 139).

Astfel, recursul depus de Mașaev Denislam, prin intermediul avocatului Cușnir Sergiu, a fost înaintat cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

30. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

31. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

(2) Recursul se declară inadmisibil în special când:

- a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs;
- b) recursul este depus în mod repetat;
- c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită;
- d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1);
- e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2);

f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.”

102. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia „Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului. Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Aceleași considerente de deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171. Legea procedurală civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare *nu are putere retroactivă*.

103. În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea admisibilității recursului, va aplica prevederile Codului administrativ în redacția în vigoare la data declarării recursului

MOTIVAREA INSTANȚEI

104. În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu

alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

105. Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

106. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

107. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevalidativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

108. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului). În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

109. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

110. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

111. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

112. La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Mașaev Denislam, prin intermediul avocatului Cușnir Sergiu.

Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Mașaev Denislam, prin intermediul avocatului Cușnir Sergiu.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc